

Lesarabrøv

Tað er munur á monnum

Yvirfyri Gudi eru vit øll líka, men so er alt sagt. Vit eru ikki øll eins. Tað er munur á fólki. Samfelagið tørvar okkum øll, men vit eru ikki øll líka víðskemtiligir fyri samfelagið.

Fiskimaðurin og flakavinnan eru tey tydingarmestu fólkin í føroyska samfelagnum. Hesi eru tey, sum skapa virðni, sum øll onnur njóta gott av.

Tað er mær ófatuligt at hoyra, hvussu fólk í tryggunum, yvirbetalnum almennum stovrum í Tórshavn hóreiggja sær av uppskotinum at geva fiskimonnum ein skattalætta.

Er meti meg sjálfan ikki til hálvan skógv við ein fiskimann í Sandoynni í samfelagsvirði, og hevði eg ikki havt ilt av, um hann so fekk 25% í skattalætta. At vera fiskimaður er eitt hart knoss, sum slitir ein niður líkamliga. Og ikki er tað heldur ein dansur á rósum hjá einari flakavinnu at standa í dagavis við reinskeriborðið við haldi í ryggnum, móð í knønum og ikki at gloyma tíðarmerktu sjúku síni, at passa sítt arbeiði í larmi og gjóstri.

Øll skul hava tað sama verður sagt. Hvi fær so ein fiskimaður ikki tað sama í

løn sum ein tænastumaður í Føroyum fær?

Sannleikin er tann, at í Føroyum er eitt andskramiligt órættvíst stættasamfelag, har 55% av figgjarlóginu fer at gjalda ein av heimsins størsta óproduktiva almenna sektori.

Skatturin má vera høgur, fyri at gjalda alt hetta marglætti av almennum aðalstjórum, undirstjórum, fulltrúum, almennum farloyvum, og fyri ikki at tosa um allar pedagogarnar, sum hava tað so ringt??

Ein úthólað skipan, sum verður útnyttað á skammiligan hátt!

Ein eigur ikki at gjalda meira enn 30% í skatti, tá verður aftur trivnaður. Hetta krevur tó, at almenni sektorurin verður minkaður eina helvt.

Men tað er nokk burturvið at ímynda sær hetta, nú næstan alt á landi situr á almennu greinini við sínum yvirhøvur óproduktiva arbeiði.

Eg unni so hjartaliga fiskimonnum skattalætta. Tá hann er rýmdur av landinum, verður øskukalt.

Tóru Johannessen

Ein ræðsla og onnur

Í eina tíð hevur tað verið alment kent, at danski forsætismálaráðharrin hevur ræðst føroyingar so illani, at hann ikki torir at vitja land okkara.

Nú er so eithvørt fyri framman, sum hann ræðst verri enn okkum og kemur hann tiskil til Føroya á ríkisráðfund 6. januar.

Eisini boðar forsætismálaráðharrin frá, at hann ikki ætlar at tað skal verða við hetta, nei hann ætlar at koma ein túr afturat, saman við konu síni, seinni út á sumri.

Nú er tað soleiðis, at ein skal verða van ták gitingar verða grundarlag undir niðurstøðum, tí eru gitingarnar skeivar, so gerast niðurstøurnar eisini skeivar.

Men eingin ivi er um, at nú er vent í holunu. Tá vit eru tey somu, og eingin nýggi tíðindi, sum tala til hansara fýrmin eru komin fram, tvørturini, so má tað ivaleyst verða eithvørt, sum hevur gjørt verandi ræðslu hansara fyri føroy-

ingum til smáting.

Bankakanningin

Góða viku eftir at forsætismálaráðharrin fer av aftur landinum, kemur úrslitið av nógv umrøddu bankakanningini út til almenningin.

Tað at hann velur at koma áðrenn úrslitið av bankakanningini er almanna-kunngjørt, kann kanska vera ein ábending.

Vit hava fyrr høyrð, at tað eru persónar sum hava fingið ábendingar um ávíst sum kanningin fer at avdúka, ella kanska ikki fer at avdúka.

Leiðslan fyri Den Danske Bank valdi at siga frá, at næsti forstjóri í bankanum verður Peter Straarup, tá teir høvdu fingið ábendingar um, at hann ikki komi neyð av úrsliti bankakanningarnar.

Eisini Anna Birgitte Lundholdt lat frætta, at hon hevði fingið ábendingar um, at hon ikki komi neyð av bankakanningini.

Seinastur í røðini at siga

frá sínum ábendingum í hesum máli, er so Jóanes Eidesgaard, formaður javnaðarflokksins, sum í seinnu helvt av vikuni íð fór, segði frá, at tað ábendingar hann hevði fingið, vóru eitt gott grundarlag fyri at samráðast við donsku stjórnina, heldur enn at royna málið lögfrøðisliga, tá hetta fór at taka langa tíð og kosta nógvan pening.

Ja, hann legði afturat, at hetta helst kundi geva okkum eitt betri úrslit og var ruddiligar og enná meira taktiskt.

Fyrst av øllum, so tykist tað ikki sørt orkymlandi, at tað eru persónar sum fáa ábendingar um úrslitið av bankakanningini, sum annars skuldi verið umgyrd av tøg til úrslitið fyriliggur.

Eitt annað sum orkymlar er, at formaður javnaðarflokksins, beint uppundir vitjanina hjá formanninum í danska javnaðarflokkinum, kemur við uppskot um at lata tað lögfrøðisliga í bankakanningini vera líka

mikið, og heldur samráðast við donsku myndugleikarnar, í hesum føri við formanni danska javnaðarflokksins á odda.

Rætt skal vera rætt

Tað lögfrøðisliga er einasta trygd fyri at tað sum rætt er verður rætt. Trygd fyri at nakað fæst burturúr samráðingum við donsku stjórnina hava vit ikki, og royndirnar á hesum øki tala við ræðandi dómum.

Nei, latið okkum ikki gloyma, at her hava vit ikki við amatørar at gera, men royndar myndugleikar hvørs hjarta liggur langt av landi skotið.

Latið okkum fáa úrslitið av bankakanningini og lat so rætt vera rætt.

Vit eiga at boða frá, at vit eru fólk ið ikki eru til sølu. Hetta er einasta gongda leið, um vit sum føroyingar skulu kunna ganga við røttum ryggi og lyftari pannu.

Sámal Petur í Grund

Sýnir landsstýrið figgjjarligt fyrilit

Oddagrein

SJÁLVAÐI vilja øll gjalda minni í skatti og sjálvandi fegnast vit øll um, at landsstýrismaðurin í figgjarmálum fer at lækka ella taka av meirvirðisgjaldið fyri ávísar tænastur, tí henda gongd ber í sær, at vit hava meiri pening at brúka í dagliga húsarhaldinum.

MEN vit hava eisini eitt landshúsarhald, sum vantar pening á fleiri okjum. T.d. tykist tað trupult hjá Sjúkrahúsverki Føroya at fáa endarnar at rækka saman. Og eitt gott sjúkrahúswerk vilja vit øll hava, líka mikið hvørja politiska áskoðan vit hava. Tí er spurningurin, hvønn figgjjarpolitikk skulu vit reka?

SKULU vit lata skattalætta – m.a. til sjófolki – og skerja meirvirðisgjaldið fyri ávísar tænastur – t.d. fyri bilumvælingar og háfríðkan – og fáa minni til landshúsarhaldið, so tað verður upp aftur truplari at jætta heilsuverki og skúlaverki okkara tann neyðuga peningin? Ella skulu vit lata vera við at skerja inn-tøkurnar hjá landskassanum, og hava verandi tænastustig á t.d. heilsuøkinum? Vit kunnu jú ikki bæði blása og hava mjøl í munnum!

VIT kunnu nú ímóti ársenda tosa um skattalætta og skerja mvg'ið, tí tað hevur gingið nógv betur búskaparlaga, enn búskaparfrøðingar og lögtingið roknaðu við, tá figgj-arætlanin varð lögð fyri einum ári síðani. Vit hava fiskað nógv meira – uttan at vit hava virðisøkt tilfeingið á landi – og tað lága rentustigið hevur gjørt, at vit hava nógv meiri pening at húsast við.

MEN spurningurin er, um góði toskafiskiskapurin fer at halda sær, og um rentustigið fer at vera líka lágt næsta ár? Minkar fiskiskapurin og hækkar rentan, so sansar beinanvegin at, og avlopið á figgjjarlóginu hvørvur. Tá verður aftur neyðugt at hækka skatt og mvg, skerja og tákta í, og spurningurin er tá, um vit klára at gjalda eitt tveyoyra av uttanlandsskuldini?

Tí eiga vit eisini at seta spurnartekin við, um tað er rætt at gjalda so nógv út, tí val er næsta ár, og eisini eiga vit at seta spurnartekin við, um landsstýrissamgongan sýnir figgjjarligt fyrilit við teimum ætlaðu tiltøkunum. Øll unna sjófolki og teimum lágøntu skattalætta, men vit skulu eisini hava ráð til hann næsta ár, og keðiligt verður hjá einum nýggjum landsstýri beinanvegin at fremja búskaparlíg inntriv!

Sosialurin

Miðflokkurin, vitjan Poul Nyrups og Sjónvarpið

Fyrst í farnu viku frættist, at forsætismálaráðharrin, Poul Nyrup Rasmussen, kemur til Føroya í sambandi við Ríkisráðsfundin sum verður 6. januar komandi.

Løtingsumboð Miðflokksins eru spurð, bæði av fjølmiðlum og millum manna, um vit fara á fund við Nyrup um høvið býst. So sálvsagt tykist svarið okkum, at spurningurin í byrjanini gav orsök til undran. Sjálvandi fara vit á fund við Forsætismálaráðharran um høvið verður. Tað vildi verið ein givin møguleiki at komi á tal við henda, sum longu, áðrenn úrslitið av bankakanningini fyriliggur, hevur so nógvur spurningur at svara, so nógvur frágreiðingur at geva, so nógv at

standa til svars fyri. Bjóðar tú teg fram sum valevni, t.e. sum umboð borgarans á politiska økinum, so fylgir ein ómettalig ábyrgd við, um veljarin visir sær álit sítt. Tá ert tú m.a. umboð hansara á økjum og stóðum hann ikki sjálvur røkkur. Sum slík umboð veljarans fara vit at fundast við Nyrup, at spyrja og krevja frágreiðing, ikki bert um víðurskifti, ið eru fevnd av bankakanningini, men um so mong víðurskifti, sum krevja frágreiðing hansara. Nevnt kunnu spurningar sum t.d.:

Hvørjar ætlanir hava ríkismyndugleikarnir víðvikandi hart tiltrondur úthyggjanini av flogvøll-

inum í Vágum? Hvussu eru veruligu figgjjarviðurskiftunum landanna millum sæð í ljósinum av, at vit hava hýst NATO stóðum í so mong ár? Hvør er orsøkin til manglandi arbeiði Danmarkar í ES, føroyingum at gagni?

Skipið fyri almennum fundi við Nyrup

Tað er so mangt, vit vildu ynskt at fingið høvið til at fundast við Forsætismálaráðharran um, og smásæri (at vera firtin og renna undan) er ikki komið í huga okkara, og verður av okkum mett óhóskandi fyri fólkavaldrar politikkarar. Størru ósemjurnar eru, breiðari gjógvir er grivin manna millum,

tess størri er tørvurin á dialogi.

Vanligi føroyingurin kundi óivað hugsað sær at fingið høvið at sett Forsætismálaráðharranum spurningar sínar - og hví ikki geva honum møguleikan? Við tí í huga hevur Miðflokkurin sent Løgmanni og Forsætismálaráðharranum bræv, við áheitan um, at skipað verður fyri opnum almennum fundi við Nyrup, har tey, ið hug hava, kunna møta honum, færa síni sjónarmið fram, og vónandi fáa svarað spurningum sínum.

Vegna Miðflokkinn
Jenis av Rana,
Tordur Niclasen